

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI NA
TERENIE GMINY WYRY W 2023 ROKU**

Wyry, 09.04.2024r.

I. Wstęp.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2024r., poz. 399) jednym z zadań Gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

II. Zagadnienia ogólne.

W 2023 roku zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Wyry i ich zagospodarowanie realizowane było przez podmiot wybrany w przetargu. W Gminie Wyry przetarg na okres od 1.01.2023r. – 31.12.2023r. wygrało konsorcjum firm: MASTER – ODPADY I ENERGIA Sp. z o.o. z Tychów – lider konsorcjum oraz PreZero Service Południe Sp. z o.o. z Rudy Śląskiej – partner konsorcjum.

Na terenie Gminy Wyry w ramach zawartej umowy firma Master Sp. z o. o. zorganizowała Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na ul. Słonecznej 50 w Wyrach (w miejscu dawnej Rejonowej Zbiornicy Selektywnej Zbiórki Odpadów) czynny od poniedziałku do soboty. Do Punktu Mieszkańcy mogli dostarczać m. in. odpady selektywnie zebrane, odpady niebezpieczne, bioodpady, a także odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady budowlane i rozbiórkowe.

W okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. bioodpady odbierane były od Mieszkańców bezpośrednio sprzed posesji – co 2 tygodnie w okresie od kwietnia do października i 1 raz w miesiącu w okresie od listopada do marca dodatkowo bioodpady zielone odbierane były od Mieszkańców bezpośrednio sprzed posesji 1 raz w miesiącu jako usługa dodatkowa wg ustalonego harmonogramu tylko przy zakupie worków koloru pomarańczowego. Cena jednego worka wynosiła 10,00 zł. Łącznie sprzedano 83 sztuki worków o wartości 830,00 zł. Całość worków została zakupiona w Urzędzie Gminy Wyry.

Do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych Mieszkańcy mogli dostarczać we własnym zakresie, w każdej ilości i bezpłatnie w workach koloru brązowego ww. odpady.

Niesegregowane (zmieszane) opady komunalne odbierane były co 2 tygodnie.

Popiół Mieszkańcy gromadzili osobno w pojemnikach i workach z folii LDPE o pojemności 120l. Odpad ten odbierany był raz w miesiącu bezpośrednio sprzed posesji od Mieszkańców w następujących miesiącach: styczeń, luty, marzec, kwiecień, czerwiec, sierpień, październik, listopad, grudzień.

Odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny w 2023r. były odbierane od Mieszkańców Gminy Wyry zarówno w formie zbiórki mobilnej (która odbyła się 26.06 i 28.06 dla terenu miejscowości Gostyń i 19.06 i 21.06 dla terenu miejscowości Wyr), jak i w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (przez cały rok).

Odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne odbierane były (bezpośrednio sprzed nieruchomości) w kontenerach KP4 lub KP7 tylko po złożeniu formularza zamówienia usługi dodatkowej (za dodatkową opłatą wynikającą z Uchwały Nr LII/446/2023 Rady Gminy Wyry z dnia 27.04.2023r.) w Urzędzie Gminy Wyry. Za dodatkową opłatą oddano 52,702 Mg odpadów budowlano - rozbiórkowych na łączną kwotę 26.630,63 zł.

Wyżej wymienione odpady można było jednak dostarczać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych we własnym zakresie, bezpłatnie w ilości do 1500 kg z nieruchomości w ciągu roku. Za dodatkową opłatą, powyżej limitu w PSZOK oddano 4700 kg odpadów budowlano - rozbiórkowych na łączną kwotę 3.578,58 zł.

Do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych Mieszkańcy mogli oddać bez dodatkowych opłat 4 szt. opony (za wyjątkiem zużytych opon: pochodzących z działalności rolniczej oraz pochodzących z pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej większej niż 3,5Mg.) oraz 4 szt. zużytych opon jednośladów z nieruchomości w ciągu roku. Za dodatkową opłatą, powyżej limitu oddano 1072 kg zużytych opon na kwotę 1399,31 zł.

Do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych Mieszkańcy mogli oddać bez dodatkowych opłat 500 kg mebli i innych odpadów wielkogabarytowych z nieruchomości w ciągu roku. Za dodatkową opłatą, powyżej limitu oddano 7093 kg mebli i innych odpadów wielkogabarytowych na kwotę 7.189,77 zł.

W roku 2023 Gmina Wyry zawarła dwie umowy z DT SOLUTION Sp. z o. o. z siedzibą w Żorach przy ul. Granicznej 7 na:

1. usługę Eco Harmonogram dzięki, której Mieszkańcy mieli możliwość zainstalowania specjalnej aplikacji na swoich telefonach. Aplikacja ta przypominała Mieszkańcom o zbiórce danej frakcji odpadów oraz o płatnościach wraz z możliwością wyszukania informacji dotyczącej segregacji odpadów, PSZOKu;
2. usługę System PSZOK dzięki, której został stworzony Panel Klienta – konto w systemie informatycznym umożliwiające zarządzanie usługą System PSZOK. Zamawiający ma wgląd do informacji dotyczących przyjęć w punkcie selektywnego zbierania odpadów, zarządzać kartami, generować raporty, zarządzać użytkownikami wraz rolami oraz zarządzać odpadami przyjmowanymi w PSZOK. Operator PSZOKu może przyjmować oraz ewidencjonować odpady przekazywane przez mieszkańców, wtyczka HTML – biblioteka, którą Zamawiający może zamieścić na swojej stronie

internetowej, dzięki której będzie możliwość sprawdzenia limitów przez mieszkańców poprzez stronę. W 2022 roku System PSZOK rozbudowano o moduł ewidencji nieczystości ciekłych.

III. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Wiry w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi –

1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Wiry nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z zawartą umową przekazywane były do instalacji Międzygminnego Zakładu Kompleksowego Zagospodarowania Odpadów Komunalnych firmy MASTER – ODPADY I ENERGIA Sp. z o.o. na ul. Lokalną 11 w Tychach.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Gmina Wiry wraz z siedmioma innymi gminami (Tychy, Bieruń, Łędziny, Kobiór, Bojszowy, Imielin i Chełm Śląski) jako współnik partycypowała w kosztach budowy, utrzymania i eksploatacji Międzygminnego Zakładu Kompleksowego Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Tychach, służącego do odzysku i unieszkodliwienia odpadów komunalnych, a w szczególności zapewniającego ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Zakład składa się z następujących modułów:

1. Sortowni odpadów zmieszanych,
2. Linii biologicznego unieszkodliwiania frakcji organicznej z produkcją metanu,
3. Modułu kogeneracyjnego do produkcji energii elektrycznej i ciepłej,
4. Linii do produkcji paliwa RDF.

3. Liczba Mieszkańców.

Liczba Mieszkańców z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożonych w Gminie Wiry na dzień 31.12.2023r. wyniosła 8660 osoby. 99,99 % właścicieli nieruchomości zadeklarowało segregację odpadów komunalnych.

4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Na terenie Gminy Wiry systemem odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych objęto wszystkich, tzn. właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych.

5. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Wiry.

W 2023r. z terenu Gminy Wiry odebrano 4 555,97 Mg odpadów komunalnych ogółem, w tym z gospodarstw domowych 3 749,09 Mg oraz 806,88 Mg w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych:

Lp.	Frakcje odpadów	Masa odpadów odebranych w 2022 r. (Mg)	Masa odpadów przypadająca na 1 Mieszkańca w 2022 r. (w kg)	Masa odpadów odebranych w 2023 r. (Mg)	Masa odpadów przypadająca na 1 Mieszkańca w 2023 r. (w kg)
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1309,09	152,10	1345,96	155,42
2.	Papier i tektura	164,40	19,10	187,17	21,61
3.	Szkło	238,66	27,73	228,57	26,39
4.	Tworzywa sztuczne	282,99	32,88	292,96	33,83
5.	Metale	0,27	0,03	4,84	0,56
6.	Zużyte opony	16,02	1,86	18,9	2,18
7.	Odpady niebezpieczne (przeterminowane leki)	0,33	0,04	0,31	0,04
8.	Zużyte baterie i akumulatory	0,47	0,05	0,42	0,05
9.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	21,32	2,48	24,25	2,8
10	Odpady wielkogabarytowe	311,57	36,20	311,83	36,01

11.	Biodopady	1338,61	155,53	1380,40	159,4
12.	Zmieszane odpady budowlane i zmieszany gruz	307,36	35,71	361,83	41,78
13.	Lampy fluorescencyjne	0,13	0,02	0,17	0,02
14.	Popiół	404,48	46,99	392,75	45,35
15.	Odpady niebezpieczne	0	0	4,99	0,58
16.	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0	0	0,62	0,07
RAZEM		4396,85	510,85	4555,97	526,09

Tab. nr 1: Ilości poszczególnych frakcji odpadów odebranych z terenu Gminy Wyry w 2022r. i 2023r. wraz z podaniem ile przypada poszczególnej frakcji na jednego Mieszkańca.
Przypomnienie: liczba Mieszkańców w roku 2022: 8 607 (wg złożonych deklaracji)

6. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i biodopadów stanowiących odpady komunalne, odbierane z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W 2023r. z terenu Gminy Wyry odebrano następujące ilości:

- a) niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych: **1 345,96 Mg**
- b) biodopadów stanowiących odpady komunalne: **1 380,40 Mg**
- c) pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania: **723,1300 Mg**

7. Osiągnięte poziomy recyklingu:

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. 2017 r. poz. 2412) oraz zgodnie z art. 3c. ust. 1 Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2022r. poz. 2519) w 2020r. dopuszczalny poziom masy tych odpadów (w stosunku do 1995r.) wynosi 35%. Na terenie Gminy Wyry poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania w 2023 roku wyniósł: 24,48%, nie można określić czy Gmina zmieściła się w dopuszczalnym w

rozporządzeniu poziomie ponieważ wskazany powyżej poziom jest dopuszczalnym poziomem masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do 16 lipca 2020r. Zarówno wskazane powyżej przepisy ani rozporządzenie nie odnoszą się do roku 2023.

Zgodnie z art. 3b. ust. 1 Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2024r. poz. 399) ws. osiągnięcia obowiązkowych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2023r. powinien być wynieść w wysokości co najmniej 35%. Na terenie Gminy Wyry poziom ten w 2023r. wyniósł 37,43%, czyli Gmina osiągnęła wymagany ustawą poziom.

8. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcenia:

W 2023 roku z terenu gminy Wyry nie przekazano żadnych odpadów komunalnych do termicznego przekształcenia (spalarni).

IV. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych:

W 2023r. zgodnie z zawartą umową, Gmina Wyry płaciła od ilości ton zebranych odpadów, dla których zostały ustalone ceny jednostkowo-ryczałtowe dla każdej frakcji odpadu. Gmina zapłaciła 13 faktur na kwotę: **4.039.229,60 zł** (od listopada 2022r. do listopada (część) 2023r.). Nieuwzględniony jest miesiąc listopad (część) i grudzień 2023r., ponieważ płatne były zgodnie z umownym terminem w styczniu i lutym 2024r.

Koszty obsługi systemu w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r.:

1. Wydatki jakie Gmina poniosła w 2023r. na system związany z gospodarką odpadami to kwota: 4.224.322,79 w tym:

- odbiór i zagospodarowanie całego strumienia odpadów komunalnych, prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, dostarczenie mieszkańcom pojemników na zmieszane odpady komunalne i na popiół, dostarczenie mieszkańcom pojemników do segregacji (zabudowa wielorodzinna, nieruchomości niezamieszkałe), dostarczenie mieszkańcom worków do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych: 4.039.229,60 zł

- usługa Eco Harmonogram: 3.168,48 zł

- usługa System PSZOK: 4.752,72 zł

- inne wydatki związane z gospodarką odpadami oraz wynagrodzenie pracowników: 177.171,99 zł

Dochody w 2023r. związane z gospodarką odpadami: 377.593,29 zł + 380,00 zł (zakup worków pomarańczowych) = 3.770.973,29 zł

Nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: brak